



کتاب بيطرنامه که در تصنیف رستمالی است حکیم

بسم الله الرحمن الرحیم
ایمّة الدین و امرأه اهل الکین و وزیر صاحب رسم ایتین و عقده
دور بین شویله روایت قلدیم چون پادشاه اعظم ملک ملوک الارض
فی العالم شهرنای حافقین اسکندر ذو القرنین رحمة
الله علیه روم و لایت دن خروج قلدی و کیش بحرن
دو تدی و هر اسامی ملک دخی الدی بلخ شهره او شدی
و حماری قلدی و خیلی حدت او تودی نگاه الله تعالی
امر به اول لشکر اراسته قتل او لدی و آفرینه نمود بالله
منها قران کردی بوخی اطرافه ارشدی مگر که اول حکیم الهی
رستمالی او لپردی حاضر دلدی انوک قولاعنه بوخی
خبر ایشدی اول دخی علم قوتیله و رحمت نو لکیده بوکتا
تصنیف قلوب اسکندر کوندردی چون بوکتا ایشدی



اول چری بک ایچنه اولان ادویه برله انلرینه علاج
قلدیلس الله تعالی اول سببیلده خسته اولان انلره صحت
روزی قلدی بوکتا به بيطرنامه دیو آق قودیل اولان
زمانده پرو بلکه انقراض عالمه دکی هر علت که انلره واقع
اولور بوکتا ایچنه یازلن معالجه سبب اولور حیوان
صحت بولور پس مجموع خلائیقه لازم دکره بوکتا سقلیه لو
واچنه کن بلر فحاصه پادشاهلر لشکر واجبدر بلک فر
ضدیر زیرا که پادشاهلر لشکر سین اولمز و لشکر ساز
صلاح سین اولمز و بیان صلاحده اندن ایوسی اولمز
پراکه آتیه چنانچه دیر و قود غن دوتر و غنم ایلدو غی ره تیز
جک ایشر و هم دیشلر دیر نته که آدم الله تعالی جل و علاک
دیر ان لیشدن که اولمز عناصر اربعه دیر لر بون و وردک
برسی اکینک اولور ایشه آدک خلعت تمام اولمز ابدی

بکاک دخی رسی د ورت نسته او زین ^{د ورت} ~~د ورت~~ اول
د ورت برسی اکسک اولورسه بار شاهلیق رسم واکان
دخی تمام اولمز اول د ورت نسته بری عاقل و عالم و زین
در بری دخی جزینده آبادان در و بری دخی رعیت مری با
نهر و برسی دخی سپاه نویدر سپاه قوی اولمز الا ابو صلا^{حله}
و صلاطک ابوسی آندر شویله کم سو قاروده ذکر اولندی
بس انوک ایوسن و یا ورن و نیجه رنکه اولان آت
ایودر و نیجه رنکه اولان بر امر در و آت حسته اولیجک
علامت ندر و د وایی ندر آتی بیک و احدی بیان اید
ان شاء الله تعالی **ایوآت صفت بورکم** کیم یوجه یلو
و بغون انجیکار و خوب صورتلو و الا کوزلو و قلقلری
او زون که اکا قلی بیراغی قلقلور در و یکی قلاغنک
ایرایی کیک و اشق و شاکه اف و صفا اولمه و اشقه

طوطاغی

طوطاغی یور و طوطاغنک او زون اولمه لکلی قصه و
کیک آور دلو واکوز او مزلو و ایلوغه طلوع و کجوجک
برنلو و آجوق کوزلو و او رته بوی دخی ایودر و خایسی
برنک توی اولمیه و فچینک ارایی و کر بوکلری و اگاکی
الت بو مجموع قوه اوله و اواری تیز و بی اوله و هر
نسئی تیز کورور اوله و اکی فچنوک ارایی اکن کیک
و اکن طار اولمیه و یولجه کیدر کن اکی قولاغیلله
اشارت اید که و کندوی تراز و لیوپ کده و اوکنه
هرنه کلور لیس او و یکی تیز سحرایه ار کلب دورمه و
اوکی و فچی بر سر اوله بر برندن او زون و قصه اولمیه
و بورچیک فچنه جکک اولمیه و طولشق یور و میده و
دخی امله چقلری یور و اولمیه و اکثر الما جوغی بر بیک
بری کیک اولور اول آت قمتا و اولور زیر که حزلو

اولور و او بشته بنجك كاهل د پرميه روان يو
ريه و انكه و يوقشه و د زده بر قاعدك يوريه
و صويه تين تين يوريه و بيان كه كه يوريه و قس
كورچك تيز كشنه و بيلانجه اوله و قلاكي پرينه طوي
او فاجق اوله و طونقاري اوزون و اينلو و قرو اوله
و او كچه سي د كمي اوله يعني د قه طينلو اوليه و بال
بتدوي پرايجه اوله و قولاك يرينه طوي او اچوق
اوله و طينقاري اوزون و بينله اموزي دوز اوله
و ارقسي بالق ارقاسي كمي اوله و باغون ائلو اوله و
خردلوي يوغن اوله و قير و غن يغار و كورچك تين
جك اشغه خويه و صفرا سنك اكي ياني كيك اوله و او ك
اياغن كتورچك كرو تين بصره و بلكار يغون اوله و
شقاري يري اوليه و قيج اياغن او ك اياغنك ازنك

اشورم

اشورم و قشايق اكي او ك اياغنه يقين بلكه ارايرينه
دوكه و بيلي اوزون اوليه و يورچك قير و غن
اكيه و ارباسي تين تين جيليه و قشايق بلي اكيه
و ينكه بلكه و بولد خره خره كور و اسيه فجن فجن
كتميه و اكر صاغ ايكو سندن صول ايكوسي پراكسك
اولور اكيه ائو ك كمي ات ياك و خنر لودر غايت بها
اولور و صويه او غرايچق و اخورم جلكج صاغ اياغن
بصره و اكر صول اياغن بصره ائو ك كمي ات صول
اولور و صوله ات حبارك اولور بويان لين الماش
اكي سنج در اكر بونلوك جميع بر آند بونلوريه ائو ك
كمي ات نظري اولمش اولماز مكر كنه كند و كمي اوله
و شول ائو كه بونلور من كل بونمايه باري اون اكي سبي
بونلور كرك در كه اول اون اكي سنجينوك او جي عورتك

اوله و اوج دودن اوله و اوج قیردن اوله و اوج
صغردن اوله مثلاً عورت کبی خوب اوله و بدنی
نازک و پورچکی اوزون و اوچالو اوله و دوه کرپکلو و بی
اوزون و سکرلری بغون دوه سکرکبی و قیر قلقلو و قیر
قلو و دینقلو و صغیر قبقلو و قارتلو و خردلو اوله و بو
سینجلو اتلار دخی ابودر و هیز لودر و نه در لرسه دکر اندر
الله کرجک البتله الحق بکر کدر و بهاسی چوقدر دیوالما
مق حیفدر و ابواتلارک رنگین دخی بیان اده لوم خرمای
ط و آت ایوا اولور هیز لو اولور و زحمت دویر بوطنلو
اتوک کیم ایاقاری و طوبیاقاری و کرپوکی و یالی و قیر و غی
و او یلو غی اراسی و آتکای قره اولور سه غایت ابودر و آل
ات کیم قزل صاغو اولمیه و کوزلری و خابسی و یالی
و قیر و غی و ایقاری و طباقاری قره اوله اولدی ایوا اولور

و طور آن

و طور آن کیم یالی و قیر و غی اوزون اوله اشکون اولور
و بکرک و بولک و بالجه دویر برک اولور و ساق اولور و قور
قله آت کیم قزان رسی کبی یالندن قور و غنه دکن برقره
خط چاکلشی اوله و یالی قیر و غی دزدن اشغه سی قره اوله
هیز لو اولور و برک اولور و اگر بود دکن غیر اولور سه
الله شرغه در لر اتوک کبی آت ست اولور اسی حیلله یوز
یولده قور و یاغز آن کیم بر از قراق اوله اولدی فی کجه
ایوا اوله و اگر کل رنگی کبی اولور سه کیم یالی و قیر و غی و
بود اراسی و کوزلری و قزل اوله میدانه یوکرک اوله و یوله
دویر اما دلو اوله غوغاده جلقار و بعضی دکن اولور
و هم اصرعن اولور و لیکن جوق بیتر اوله و آل ات کیم قزل سا
غوا اوله و جابر آن کیم کرپوکی و ایقاری اق اوله اتوک کوزی کوند
سزل کوزور و اگر طینی و کرپوکی و یالی و قیر و غی و بود اراسی و

اكي جو روسي قوه اولورسه هم يوز ايرطيه و لاجه آت
كيم باشي جوجك اوله و قيرغي اوزون اوله و اوازي ايئي
اوله و چييري سكل اوله لطيف اولور و يوكرك و اشكون اوله
و بلك يورغه اولور دوز بوز آت كيم بويو اوله و قوه سي اغزن
جوق اوله و بويي يرو اوله اشكون اوله بلك يورغه اولور و
اگر بويي دوز اوله اولورسه قتي يوكرك اولور و يوله غايت سا
اولور و طونله فراستلور اولور يولي بولور و اگر آت كوزه خور
اولورسه وقت اولور كه ايوا اولور اشكون غايت اولور و
يوكروكي غايت يرك اولور و بوز آت كه يالي و قيرغي و كرو
كلري قاره اوله غايت ايوا اولور و يها لور و ايسه يكلر
اولور و يوله دير اولور و اگر دكوز عكسي كي اولورسه
مخاصه كيم طينغي او اوله بؤك كي آت قاره ايقوق كوز منجل
آت كيم يالي و قيرغي اوزون اوله و طونينغي قوه اوله يوكرك و يوكرك

اولور

اولور و اگر غايت بلك ايق اولورسه غايت هنر اولور و هنر
يها لور اولورسه الموق يوكرك رسيست ايوا اولور و اگر ايئي سكل
اولورسه قيمتلا اولور و سيجان تولوات كوزه خور اولور اما
يوكه و بئمله غايت ايوا اولور چون صفتار بلندي شول صفتاري سان

ايدلوم كيم انده يرامدر و ايسنه شوم اولور قتلوا و لماز **صفت قبيحدر**
قوه آت كيم كوز قزل اوله ياؤز اولور ديكين و اصغر اولور و دحي

قوه آت و دوروات كيم قوزغن كوز لو اوله كيجه كور مر اولور
و شولات كيم اول مول اياغن صويه بيله اول صولات اولور
و يوز مر اولور و شولات كيم قصره كوز و كشميه اول دلسيز
درو شولات كيم اول طاول اوين اشدوب او ركميه اول صغير
اوله و شولات كيم قوه سننه او سننه يوريه اول كيجه دحي كو
مر اوله و شولات كيم يغانني اوزرنه و يا حيا سي السنه و يا
بيري السنه و يا قلاغي يرنه و يا كروكي او سننه قبل بئش اوله

اول آت شوم اوله وطوي قساجق انوك دكسي ابو اوليه وشول آت
 كيم صول كوزي جاق اوله شوم اوله وشول آت كيم كوزلي قتي طوق
 اوله وكندوز كورمز اولور اكر بر كوزي بويله اولور سه اول كوزي
 هيچ كورمز اوله بونك كبي آله عرب اعمش دروشايد ريعني اكري
 كوزلوات صورجه كوزه خور اولور وعيبوكي اولور اما عرب وجم
 دني اول آت قتلور دشار درو بوشهور دركه دول دل دني شانا
 شيدي درلر وكي كوزي جاق آت هر قورمز دشار وارجل آت
 يعني صول اياغي اق آت شوم اولور واعصم آت يعني برال اق آت
 دني شوم اولور وشول آت كيم كوزي وكر بوي اق اوله اول
 كوندوز دني ابو كورمز اولور وشوكه بوروركن باشني يوقا
 ركور حيه وبلجغه او غيچق سو كسون برغه انوك كبي عيبوكي
 در وشول آت كيم او كنجند وياجن او كندن ازون اوله آت شانا
 اولور وشول آت كيم بوروركن قير وغن قلد ورم اول دني ابو

دكلدر

دكلدر انك كبي آله عرب اعزل دروا كشف دني ديرج اياغي
 اولك اياغي اوزر نه قوميه اول دني ابو اولماز بونك كبي آله عرب
 ايج دروشول آت كيم قبي او كندن ازون اوله ايو دكلدر انك
 كبي آت دائم افسق اولور انك كبي آله اسبق درلر وبنك كن مجن
 آت وقتي باشي شلوات و بلكان آت واصر غنمات وجوق كشتين
 آت وديكن آت وپوروركن تر سليجك آت وپورني سرف
 وجغور كوزلوات والبي طشه چون پور آت بونلر في الجملة
 يران در چون بودني بلندي آني دني بيان ايدلوم كيم انوك
 حساني نذر و نذر و علاج نذر معلوم اولسونكم انوك كبي
 يدي درلو خستاني واردر وهر خستفك دني آدي واردر و
 اول خستفك اوش بولدر كيم ذكر اولور انتشار و كعاب و دخر
 و جذام و ممش و غرر و شقاق و خمر و ناسور و برص و جرد
 و غله و نفخه و ملح و قعد و سرطان و قنق و مفتاق و قعاس

و خناق و ربو و سعل و عصا ص و سعال و رخصه و بن
و محي بوجميع خسته لقا که آتہ واقع اولور سه سبب بود که
قرغونله آتہ صور لر و یا آت قرمشکن بریده طرغور و رار
و یا خود د رطش آت چولسر قور لر و یا بولدن کلشی قیریشی
کن تیر خک ایرین الور لر و یا بریده آت بغار لر خام اولور
دخی تاکاه قتی بنار و یا جبار لر و یا خود آت کونه قرشو
بغار لر و کیچه صوغه طوقندر کی قرز هم صومادن صوو
رور لر و یا خود یاز کوننده کوندز کنشده بغار لر و کیچه
صوغه طوقندر ور لر بو یاز لن خستلاره سبب بود
کلیمز در پس هر کیم که آتده بود د کلیمز شلردن سفته
کوزه ده اولات سلاصده اولور **آت سر عکله بخیه انکار کرک انی بله**
و هر کیم آتني کیم دیار سه تیر خک سمرده اولات بریده بقلیه
و چولن ار و شندن کدر حیده یغور دن کونشدن سقلیه

و شوبله

و شوبله اید لوم یری ایکن اسی و ایکن صوق اولیه و طاریر
دخی اولیه او ز رندن مکندنه کجوب انجیمیه و یعنی الوب و و
و بشی در لوننده و ره یونجه و صما تا توز سوز و ار به ایوانش
و بغدای و هر کون یوز ا طوز در هم ا بیم کچی او تن و ره و صوین دخی
بغلد و غی یرده و یره و یاز کوننده آتہ صوئی جوق و ره و اگر قیشی
کونی اولور سه ایکی کز قشاعوا اوم و بلا سیله قلاغن و قیر غن
و بود لر یاز کوننده سیله و یاز کوننده بر کزه قشایه و آتني صوبله
هر کون ایقارین یویه و یعنی قتی تیز ایدوب آرده اگر بو
طریقله برای بیمار ادرایسه اولات بنخله یرامیه مکر که صا
ته و یا بقز لیه جون آتک ایوس و یا وزن بلدک ایدی
و عکسارین و عکسارین حاصل اولور بلعک بلدک و سیله
سن بلدک ایدی انوک باشن بلدک قاعده سن دخی
بلد ره لوم تاکه اسنا اوله **آت باشنی بلدک نه و جهله در**

معلوم اولسونكه انك ياشى ديشدن بلبور امدى
بلكل كيم قلونك اكي ديشى اول اشاعنه بتر و اكي ديشى بقا
روده بتر بودورت ديشى ابتدايات درلر و اكي ديشى
دخى اولار ك ياشنده جعفر انلره واسطات ديرلر و بونلر ك
ياشنده ايكى ديشى جعفر بونلره باعيات ديرلر و اكي ديشى
ديشى اولور اون اكسي اوكنده اولور او طوزى ازوسنده
اولور ات اوج ييشر اوجق قلون ديشنك قباغن اچار
دور دنه ادين شوبله قلور ييشنه برار قلون ديشن بر اغور
وقلان ديشنك دبي يوغلور التنده بر ياني دخى كدلور اما
دبي دخى برك اولور و ديشنده بر ديقه دخى كدلور ايجي قى
جه اولور و سكرنده ديشنك ايجي دكرمي اولور و طوقنده
كي جعفر اولور شوبله كيم اربه صغر و اون ياشنده تمام دبدز سيار
واوندن كچيچك انوك ياشى كمنه بلخر اما قائلر وزير كلر

قائده

قائده انك ياشى اربدر انكم اربدر او و ندي اول ات ا
شدن قلوزات اولور كم دوه دشاو اولور انوك ياشى جيج بلخر
واولور كيم انوك ديشى اكلدر و رلر اميش بكت كور سون ديون كن
قري ات كوزنخ دخى بلبور زيرا كه قري انك كوزى جعفر اولور چون
انك ياشى دخى بلبور سمنلر و انك خستلغن و علامن بيا اولوم
اول انلر ك ياشنده اولان رنجلر يبلده لوم **سقاغوا و لاني بيان ايدر**
امدي بلكل كه انوك بلمنه بر رنج اولور كيم اكا سقاغودر لر اكي درلودر
و بري دخى ساگر غودر لر سقاغونك **علامت** اولدر كم بورون
دكلرندن ايرك كبي ننده اقو باش اشغه دوتر و بورني ديوره
سور و بورنك قنتلر يكريلور و طور دخى برده خرخر ايلر
علاج اول بو ييشنك اكي ياشنده قان آلر و اذن مكره كلور
و زعفراني دو كه لر و احشم غار و قنده ماسوره يله بوزنده او
خوره لر و او سنده بفتنه باغن طرز و لر و اگر كمنه اندوز

دو کله بر درم و زعفران بر درم اکسینی **دو کله** بوننه
افوره لر و بوجن درم کافور اذله لر بوننه طموز و زهره لر و اگر
کمزسه جرك اونی و زنجیل و ارغلن اش و قره قاصنی
هر برندن اکسیر درم زعفران بر درم بونلری اکسیر درم
سوجیله قینه سن و سوزنه سن اما سولقد رقیبه
کیم اوج بختند بری قله و بر درم دخی اق نغظ قتلر اوج
بخش اولر هر کون بر بخش بوننندن دو کله الیچ و برز
مان باشنی یوق و دو تلر و اگر بنو کله دخی کمزسه یار بوزیر
اغی و ارزانه و صمان تودی و کویک و اونی بونلری خمرله
قینه لر اسجفیله طور و بسته قولر بایسته اصار تا کیم
اول علت سوکله کده بنو کله دخی کمزسه عورتلر و ک
حیض یززاله لر بوننه تو توزه لر و بنار قتی قتی بوننه
تا که قره بوننندن سوکله اینه و اگر بنو کله دخی کمزسه ا

اندوزی

اندوزی آله قاری قاضیه بوننی دلوکنه او قوم ارجو اردنجه
براز کافور افوره افون لر و اردنجه کل صوی طموز و زهره لر و اگر قتی
صوف کوندک اولور سه بفتله یاغی طموز و زهره لر و اگر یار کونی او
لور سه بر اوت و اردر که اکالبلاب دیر لر تور کجه قولله دیر لر
اول اتوک اشقه پیر افسیر برین کسه کده یوق و سن اتوک
تور سینه قویه باشنه اصد هیل زمان تویه تا که اول اتوک
فوقسی اتوک دماغنه جقه سوکله اندوز و بوننه کجند
یاغی طموز و اما مجربدر که حیض بزین طوطون اردنجه
اندن افوره و اردنجه سیر لغون طموز و بونعه **دخی قعاس**
کیم تور کجه طموز غور دیر لر بوعلت درملش کن صویه قومقدن ا
لور **علامت اولدر که** شکیر و و بوننندن صا
ر و صواقر نیز بونوقت اولور که غلیظ دخی کلور بوننی
ایغنه ضرر **علاج بودر که** صر مساعی دو کله صفانله

بوايکین خیرایله بشره لر واجنه سیسم یاغنی قیلر و یازیت
 قیلر قینده لر تا کیم خیری لک یاغنی قله و ایکی درم نقطه قیلر
 برنج کرم بوزینده دو کلد دفع اوله و اگر اولسه قومیلده
 یقار و سقاغود کوز کب ایلر و اگر بنو کله دخی کمتسه بز
 بری تو اچینده بوز صواید قینده لر طوریه سیدله اصله
 بوايکی علت بوندن مجرب بوقدر صاغ اولنجه هر کون
 صغریاعن و ختم یاغنی بر برینه فرشتور و پیدنتا
 درنسه لر ایدور و برنجه اتوک بوغرنک اچ یا تده
 اولور اناک **علامت اوله رکات** یزندن تیره نه
 ویم یمز و بورندن نفس ویم سز و اعزندن صولور
 و کوز لری صار راجند که ویم بورستدن کوز بولک
علاج بودر که کچه بیدوزنی حوانده دوغمن و یاغ ایل
 قارشته راسن کوندن الی لوقه اتک بوغارنه قویه سن

و پاش یونجه دن ارتق تشینه و یرمیه سن و اگر یونجه
 بولمز سه قور و بوچی اصله ده سن و یرمیه سن اتک قور تلمغه
علامت بودر که ات او کومکله نیشلیا و اتک بورنی
 اچنده بوا سیر اولور علامت اولد که بوزندن ارکلوچه و
 صواقه علاج اولد که قلم زنگار و قمر زرنج و بیلد کل هر
 بر درم صویله یوغور لر مرهم کبی اوله اگر کون کورینو
 یرنه نیه بر مغله دور تدر و اگر کور غمز یرنه ایسه براغنه
 اینو ق صره لر در تدر اوج کونه دکن هر کون بر کرم دور تدر
 و اوج کونده صکره یاغ دور تدر مینو قویه و اندن صکره
 بر ز سفت و جیم سفزی و بر ز نقطه یولری قینده لر
 مرهم کبی اوله کونده ایکی کرم اسکی یا تبوغله در و تدر
 و اگر ایو اولمز سه نیش درم سرکه و اون درم بال و اون درم
 زنگار و انزورت اوج درم راسفداج ایکی درم و مره سنگ

ایک دم و سلیکون اوج درم بوناری بر بینه فرشته و
مرهم کبی اوله کونده اکی کره اوره لر خوش اوله و الر کورنور
بره سیه کسمکدن بکرت بوفد کسدر کندن صکره صبر مسافنی
واج یاغن طوزله دوکمر مرهم کبی اوله اول کسلن بن اوله
وبرنقان دوتلر که اول بوا سیرک کوکنی کوبندن و اندن
صکره سلیکون بکرم و مرده سنک اون درم و زیت اولتوز
درم و سرکه بکرم درم و شق اون درم بوناری خوانده
دوکمر مرهم کبی اوله اول و شقی سرکیه قنارنده کرا
فلان اونلری قنار و کونده ابکی کره اسکی بنبوغله اوره
لرناکی ابوا و لنجه **تولول** و اگر اناک بورنی او سنده و طو
طاغ او سنده و اکلمده شکل حقیقه **علاج بود در کم**
با دنجان مرهم کبی دوکمر اول سکی انزکله جوفی و الر
اول سببیه فورر کدر و اگر اسکدن اولور سه کروا کند

فوبروغی

فوبروغی فلان بغلبه اوزله دوشه و اگر اکی جلودک سجن
اوت اولور لر سه دجی اساه کیده اوت بوا ونری بالله
فرشته و بنبوغله اوده اوج کونده دوشوه انده صکره سیرنه
کل یاغزاوه **بجلفان** اگر اناک اباعی بجلفان اوله **علاج**
بود در کم اول تر لیه دبیر برزما بوری و اندن صکره صابونه بویه
و قوزی بقا سر خوانده دوکمر و شقی لب و قلم زنگار سوطوز
بولاری اولور ماش بالله یوغور دزنه و قنی قستی
اولر و باخود کونده ابکی کره موم و برز زفت اریده روبرز
نقطه دجی قنار اولر و باطکوز یاغیا بر فنج کره اووه لر کیده
اور پک اگر اناک یاغنه اور پک اوله اولدجی او بوز کبی
اولور و با بوردزنه دکن نوین دوکمر **علاج بود در کم** صابونه
بویزنا قول اولنجه دجی سلا و قنار یاغنی دزنه و باخوداق
صوغان و انجیر و اوکبت بولاری سو جله فیندر قنار و لنجه

وحوانده د دکلر مرهم کبی اوله دورتلر تونده اگر آتوک کوزی
قاتنه و یوزنه یعنی بری و یرق یرق وقت اولور کیم سنه د
وقور قنار **علامت** و د بر نور سه اگر بخلور سه
ا بر شمله با کند و قلیله برك بغلیه د بدن دوشه برینه
باغ دورتلر و اگر د بر غرنه **علاج** بودر کیم صرورنج
و کرج و نوشادر هر بدن یرد درم و بحوق درم سبحان اونی
یونای د دکلر بالیل فرشد و ب اوستنه اوره لر اگر کوزنه یقین
اولور سه احتیاط اید لر کیم اوت کوزنه کریمه بر کون طوره
ا برته سی کیم ن لر برینه مرد اریق کیده اند نصکره قیون یو کنگد کلن
یکرم درم مرد سنک اون درم کونک بش درم زفت اون درم بولاری
مومله اید لر و بوا و تلی قارشده لر کونده ایک کز پنبوغله اوره لر
اما ابویومه یخه مرهم اور میار بو مرضک اکثری کوزنه یقین یرده اولور
قویا اگر آتوک بورخ اوزرنده قویا اوله یعنی دمر کو اولور سه

او لدخی غالب بودر که آتوک کوزنه یقین یرده اولور وقت
اولور که آتوک کوزنه کرور اول وقت بیمار اید کتمز مکر که کوزی اویدر
واردن دخی بویله اولور و بورنج د لکوده و یوز غوره سوق اولور
کیم نور **علاج بودر که** اول آتو توله و صابونله غایتی یویلر کمزنگ
دونه و اندن قره زرنج و صارور زرنج و نوشادر و بیلید کلی و کراج
بولاری صابون صویل یوز غوره لر اول یره قنا کیمی یقالر اوستنه یرق
قویله بغلیله و کوزی کی سفندر کم اوت کریمه بر کون و بر کیم طوره اندن
کیده لر و کل باغ و یا قیری باغ درتلر اندن صکره قوشون اریده لر
سر چسز چاغنه دکلر بر کلیم باره سیل اوره لر اون کب اوله یکر می درم
بوندن و اون درم راستی طاش و مرده سنک بش درم و اسفداج اون درم
وسیلیکون بش درم بولاری قرق درم زیت یا غیل حوانده د و کلر غلیظ
اولور و صرف سر که قتلر از قر شود و کلر مرهم کبی اوله و آتوک در کو
اولان یرنه اگر کره کونده سر نلر و قر شوالیجی صویل یویلر ارنب کدخه

ناسور اول جراحت اولی و اگر آتوک انکاکی آلت جراحت اولسه انکا
 ناسور دیر لر **علامت اولدر که** اول جراحت اولان بری دمر له طفلیار دلوک
 واره دموری اچنه سوقلر ثویله کیم صاغیره واره اریشه واندن
 اوستنه مردار لک اور لر اول مخ قوبجه اندن صابون و صول بوکر که
 یاغ خوانده دوکار و او دوکار ماش پال و جام سغزی قتلر کونده
 اکی کر اسکے پنبوغلی اور لر شفا بوله **کوزنه که اوله علامت بودر که**
 بتور طور و اردنه بقر و بوعلت سبب بودر که در لشکن صو و رور لر
 و صوبلر لر **علاج بودر که** اول اولیجان بوجق درم قدری قار راغنج
 بوقن قامشله اکی کوزینه دخی او فوره و اگر کیچر که طیو لورسه آت بهار
 کوزی بیکاری اچند که در یچو که اکنیله دله لر و ابلک کچوره لر و شهادت
 بر ماغی التند صوقه و نیز کر یله الکجی المالر که برقی او ذرینه کلن در شک
 اوست سارن المالر التند کجیم و چون اوست سارن المالر اچندن باقله
 کیم انچه نسنه قتی سکول کبی اول قیجه ولان له لر و لکن آتوک کوزینو التند

درجوه سقنلر ویرینه طوز قیلر و اول ابلکی جقر لر و نیزه ویره لر
 و صودخی کیچ وره لر و باشخ چولیله بور یلر و اگر ایتک جمیع اندامن
 اول کون صوقدن صاقنور سه غایت ایودر اما اوزار توقار اولور کم
 بور شندن اولور لر یعنی بور تنک اچی یا ننده اول غایت ایودر زیر که
 دایمی کوزدن آلیجی کوز خراب اولور و کور و کور صغف و لور ماد مک آتوک
 قولاغ و نفیس اسیدر بور نجه درمان وارد رالیا ذبانه نفس قلاغ صوبجی
 ایرق درمان فائده ایلمز زحمت حکمک کر کر که اول وقت بلین صالمش
 اولور **کوزنه آغ طوقونه** اگر آتوک کوزنه انچه دو وقت کوزی یشتر سه
علاج بودر که بزرگ صغان قیندر حوانده یوشق دوکار و صاف طوزله آلیجی
 کوزنه اوره لر و اگر کوزی قان اولمشه کوزنه اچلر و قپاغن قلدر لر
 صوق صوبفکور لر و اگر دکر صوبن اچمش کشه پوف کور سه تیز اچله
 و اگر آتوکا کوبینه نسنه دو قنب اغر سه و یا قان چقه اگر یوقا اولور
 ادم قفاسن سرمه کیم دو که میلیده کوزنه که خوش اوله و اگر قاکلر اولور
 بر درم قنفل و بر درم خردال دو که اون کیم اوله و بش درم اریه اون خیاریه

ک
 س
 س

و بواوتلری خیرا پنجه قیاسن و فرونه قیاسن ثویه بشرکه کوبنه
قره کمر اوله و چقاره سن بونلری دو که سن واتوک کوزنه اکاسن و یا قاله
او فور سن شفا بول و اگر اولمزه طوغان بوقنک اغنک کی شیل اولیه
واوچ درم باقر اکنده که اکه در چقش اوله بونلری اوده بر غاسن یا قه
و بر درم زعفران و بش درم شکر قیاسن و بونلری جمع ایدوب
الیاسن و هر کون صباح اول آتوک کوزنه صوق صواور سن
اقاز نه رآلنه دکیه و او تله دن هر کون اکه کره صباح و اختام
قامنه او فور سن یا خود یا قواده سن اما او فور مک بکدر **کوز**
قیار جی اگر آتوک کوزندن قیاجق چقسه هر رمی دد کلونی اوره
و یا خود زره کر فای و عصفور اکسن دخی بر ابرقه دو که آتوک کوزنه
اوره سن خوشی اوله **باشنه چوماق و یا طاش دو قف** بورتندن
قان کلسه **علاج بودر کم** اندوز صمغ عرب و اکیر و اکی قد اش قانی بول
بر بر دو کلر کند و قانیله از لر ایچی ادلر آتوک بورتنه دکلر و اگر قان
کلیوب باش سن دور سه و یا قان کوزنه انر سه یوقار و ده ادلن در قان

ادلر و بورتنه بنفشه یاغن و یا بادم یاغن طمله لر و اگر بر درم زعفران
و مصطکی دخی قنار لر سه اول یا غه غایت ایوا اوله و اگر اکی بیون طله لر نه
قان اولور سه ایوا اوله و اگر قان قره اقر سه قویه لرافه تا قان دنب
قرل اولنجی اندن دو تله **ظفر** و اگر آتوک کوزنده ظفر اولور سه بو
علت پار سچه ناخنه در بو بر علتد کم کوزک بیکار ندن کلور انرا غی
و یا انجو غاز کبی اولور اگر تیز تیمار اولور سه کوز اور تر کور مزایا بر
علاج بودر کم اول خرد سه بو غز لیاز و قانیله ایسچقله کوزنه طمزه لر
و اگر کتیز سه آتو بصلر ادم سچی انجه اکیل اول انجنوک او کینه کچوره لر
قالدوره لر قویه لر و کوزک بیکاری او جندن اوز لغوله کسلر اندن
صکره اندروت و صبر عطر ی و کونلر هر بر ندن بر درم دو کلر
و کچی او دیله از لر و اول کسان بره اور لر شفا بوله اگر آتوک باش **شش**
سبب بودر کم او تله کن جانور صوق و یا خود آت هلاک اولسون و بو
علت ایدر لر و یا غولوننه و رر لر مثلا فراجه اوت کبی و یا بانیل قره

قوشدوره لر و اچنه طوز قتلر و اتوک بوغزنه قویلد دوشه کده
دخی اسان بودر که سذاب که سیلنه در لر واسطو خودس که قره بشاو
در لر و ایوه دنه بونلری سوجیله قیندلر و بکر طوز قتلر اتوک بوغاز
قویلد و یاشن اشغه توتار کله دوشه و اگر اتوک **دلی شش** سبب
بودر کم اتوک مینده یز امز اوت اولور و یاد لن اصرور یا باشندن
ایز **علاج بودر کم** اول اکی اوکنده قان اله لر و کشیج و طراق اوت
قیندلر و خیار شیری ازه لر و اچنه بچی درم بوره و بچی درم خردل
قتلر و برز قوز یاغ دخی قتلر و اتوک اغزنه اغاج بر اقب اچلر و اس
اسه بوا و تلمری اتوک دلنه سور لر بر قاچکر نافع اوله و اگر کتمز
دلن دوتلر التندن بر قاچ یرده نشتر له دله لر قان افحق برینه
بنفشه یاغن و یا قوز یاغن دور تلمر و شیر لغون دخی ایودر اگر اتوک
دشی اغزه سبب کوردر کم یمن کور مدن و یرور لر اچنجه طاش اولور
ایوه یرد شنه طاش دقنور **علامت بودر کم** یمن کا هلی و قلقارن بر غور

و کوز

و کوز لرندن پاش اینر و یاشن اشغه دوتر **علاج بودر کم** ایت ازوم
وزنجیل و قراجه عود و یر و اق خردال بونلری دو کله و بال شربت
ایده لر قیندلر و اغاجه بز طلیوب اتوک اغزنه و دشی دبلنه شویله
سوره لر کم هیچ طوقمند یر قلمیا شفا بوله **خناق** اگر اتوک
بغازنده اغری اولور سه الا خناق در لر سبب بودر کم اتوک باشندن
ماده اینر بوغازنی قصر بوعلندن دکه آت قور تلمز **علامت بودر کم**
بغاز شش و آت صولر و صیلر وقع قتی اکیلد قور قس اوج کوندکن اولور
و یا بلس کونده **دک علاج بودر کم** اکی قولندن قان اله لر و لکن چوق
اقرمه لر و بویننا تره یاغن و یا طاعن در تلمر و دخی مر حله و بورمی
و طر ق اوت و بویان و خطم تخمی قیندلر صوبن اله لر و اچنه خیار شیر
ایمن ازوب قتلر و برچ یرده صاروسن دخی قتلر حلقیلر و یا بچی
ایده لر و اتوک بغازنه دو کله اکی کون بوی برارد بجه و اگر ایمن
اولمز سه چکر دکی چقمش قزل اوزم و انجیر و عناب بونلری دو کله ش اربه

برله قینه لرو سوزه لر بادم یاغنه و یا سم قتل و بر زخمی شکر
قتل و ایلدوب آتوک بوغازنه دوکار و بر قاچکز لاران و زیت یاغ
اکسن اریدب اسیله اتوک بوینه درتار و قر شویجه ویرلر تا قوتلنج
وصون دخی صوق ویر میار وار پس دخی اصلد ویر لرشفا بوله
انتشار اگر انک بوینی طوجه اوله سبب در مثل صوفه قومقدنر
علامت بودر کم بوینی طوغور و قر و اغاج کبه اولور اکمز و دغز و غنه
یر ایشمن **علاج بودر کم** اگر قولدن و یا بوینک اکی یانندن قان الیر
اگر ایلر سه اوغلان اشین بزیر له قینه لرو و اچنه دوکاش سر مساق
قتل و بر زره نطق قتل و او دا و تنه قویلا اسد لر بوینه درتار
بر قاچکون و اگر دفع اولماز سه آتی بصلر قازا یا رغ داغ اور ملر و ار سه
بزیر له آجی یاغ اوده لر و بین اصلد ویر لرا **اگر اتوک بوینه قبل**
و یا اوق دو قنه و طر کسله و قان طوره انزروت و مصطکی و
چام حقیری و صا زاج قبریسی و قزل بو یا نونلری دوکار و میرده صروند

ذکر

قر شود و لر و اسکی پانبوق اوزرنه درتار و اول کسلن طری اکی یانندن
بصلر و بو اولتار دن میرد سن اول یاره اچنه طولد و لر و پانبوق اول
یر انک اوزرنه قویلا ویر و پاره یصط طاش اوستنه قویلا ویر ویر لریله برک
بغلیار اون بش کون طورا و اندن صکره اچلر اوستینه قهران درتار
شفا بوله و اگر بو اولتار حاضر اولر سه بر بغر و سفن دوکار و اتوک کند و
قانی قتلر اون اوزیر یغور لر و اسکی پانبوغلی و یا بز پاره سیل اول
جراحت بغلیه اوت بر قالکجه یصد و جق قیوب بغلیه و اچحق وقت
اصلد ب اچه **نوع دیگر** بر در لو علاج دخی بودر کم بر ز طوز دوکاش
ار پیه قویسن اوستنه اصلنشی صو تو لم پاره سنی بغلیه سن و دایم تازه
سودله ان اولیدی دور سن خوش اوله و یا خود آتک دزنک اوست
یاننده بودک ایچ یانندن بر طر وارد آخ که دخی قانی دونه و اندن
صکره بر اوج اون و بر ز خطم و بر ز صبر خطری و بر ز کونک بو نلری دخی
بر برینه قناس دو که سن و بش میرده انک اچنه سد و رهن و آنوکل بو



اولی بوغره سن بر پاره بیز صویا سن اول طر وک او سته قویسن
 و بغلیسن بر هفت طوره بر هفت نکره آخ صویه کور سن و بر زمان
 دو سن تا اول بر اصلنه قویه اول کون طوره ارتس بر ز شیخ ج هت
 و بر ز کشنه تخم و بر ز کاسخ تخم بر اوچ بتمن عراخ بتمنله صویه قویه
 و شول قدر قینه سنکم ایکه بتمان صوقله اول صوی سرب اتوک بوغازنه
 قویسن و اگر بنو کله دخی کتمز سه التمش دم اق اوزم قرون و التمش
 دم قروارک وان ایکه دم هر و هلیله و بوجق بتمان قصص صوی
 دو کلن بر برینه قنوب قینت و کیه ایازه قو صباح بونلری الله ازوسر
 و اتوک بوغازنه قوی اوچ کون بری بری اردنجه هر صباح بویله ایند شخا
 بوله **آت سنجلسم** سبب بودر کم درم شله صو و رر و بولدن کلوب
 صوغه قومقد در **علامت بودر کم** آت سبور یو النور و قارنی ششرو
 بوکری قصصتی اولور و قش غمز اولور و بورتک ایکه یان قناتلنور قلعا
 و قی قی صولو و باشغیره دکر و بوعلنده قوتلوات اولور کم بر کون دوکر

انجی علاج بودر کم خاص تر یاق سوجیلده ازه و اچنه زیت یا غی قته و اگر
 آتوک بورنه دو که و قالک چول اوره و بنه قی قی یورده جهدا یدم کم
 قزده در لده و قارنی ایکه کشه ایکه یا نندن صغیه اغاجله بویله اده
 جک امید در که قاشنه و تر سلیمه و اگر تر سلیمه صابونله صابونلیه
 و یازیت یا غ در ته آتوک صفه سنه صقه بولنان تر سه الچه و صبو
 شاف یونه و آتو استعمال یدم و اگر بنو کله اولمزه صوغاخ دو که وصفه
 و صوین الچه اچنه ادم سود کن قته و صاخ طوز دخی قیه و اسیده فی
 احوال آتوک بورنه دو که شفا بولم و اگر الینی چقر ب طاوس یورکن دیا
 ادم بتین صوقر لیه اولدخی ایدور و اگر دتو دکی کتمز سه اسکیه صمان
 قیندر سر جله اتوک قرنی التمه قویله و آخ بوریلر تا کم در لیه علندن
 خلاص بوله و اگر اکی درم زعفران و اوچ درم جوز بو و ایکه درم اندوز و بوش
 درم اگر و اون درم کیون و درت درم بیری بونلری دو کلر و اسکیه سوجیل
 قیندر و کوزه لرو اتوک بورنه دو کلر و بنه لرقی قی یورده لرد لیه

دعوت

د صرب
سرکه اچنه اوج کون قیه واندن اوج کون هر کونده اوج برده اتوک
بغازنه برقه ویا خود بکیرم درم بویان ویکرم دانه قره انجیر واللی
درم قره اوزم سوجیه قینه و اوج کون کون بر چنق اتوک بغازنه
دو که شفا بوله **اطلاق** اگر اتوک اچی کچه اکا اطلاق در لر سبب صوق
کچمکد روغن بد و کندن بصره تیز صو و رکدر **علاج اولدر کم اول**
قویروغی د بندن برک بغلیا و اول کون اول کیجه پیر و رمیه و صودخی
ویرمیه اگر طور فرسه و رسین و پلامت پلیه اغاجی قبی و کچی یوینوزی
بولری خوانده دو که صفرک اچ یا غن قته یغوره کلور ایلد اتوک
بغازنه آتّه اچی طوره و اگر صوق صویه چکولر سه که بر زمان طوره صو
اچندن اولدخی ایودر **دو که دوتله** کم قاشینه سبب صوق کچمکد
دندرو یا اغنایب قاوغی دوغکه ندر **علامت اولدر کم** بلی اگر واکیار
اما یتوب بولغز و وقت اولور کم اوج کون فشنز **علاج بودر کم** قزل
صفان قینی و قزل بویای سوجیه قینه لر و زعفران قلمر و سوزه لر ویر

بغزو غنچ دو که بوصویه قنه دخی ازده صاخ طوز و آدم بدو کج قتلر و آتوک
بورنه دو که خاخال قشند و اگر قشمرسه الخ صابونیه صفر اسه صوفه
قاوغی یقین اولوردند و قاقو قطلو اولور اول وقت معلوم اولور
واند نصک و بنار یوردیلر کم قره و اگر آت **قان قشمرسه** سبب اغویوک
درمقدند و یا قنه سکر نمکند و یا قنه یوکسک یردن سکر مکدن اولور
علاج بودرکم اول که قیچینک اوج یا ننده قان اله لراما حرق اقمیار و
کوک سون دب و زعفران و دموردکن و قره جلنک تخم بواوتلری کوجیل
قیندر سوزلر و اچنه بر درم خاص تر یا ق از لر بورنه دو کلر و اگر کسکسز
بواوتلری بلنه علم اید لر ایت اوزم زنجیل و بی جوزه بواو دار فلفل
واق خردلر برندن بش درم بواوتلری دو کلر و بروقیه زفت و یوز
درم چام سقزی و اللی درم بزیر بونلری چلک اچنده اریده لر و اند نصک
بواوتلری قتلر و بر قالد بیه در تلر و اسیمچله بلینه بغلر و بر قاج کون
قویلر و اگر بنوکه دخی کچمرسه اوج یرده بلنه داغ اولور و اوته صلا لر اگر

آت قنه **صولورسه** سبب بودر که آت قنه سکر در لر طلا غنه و او بکینه
یل طولار **علاج بودرکم** کپک و طورق اوته و انجیر و کنون بونلری قینده
و سوزده اوان درم چام سقزی و اللی درم صفرک اچ یاغ اریده و اوان درم
دخی بزیر قتلر و آتوک بورنندن دو کلر و یمین اصلدب و رور و صوق
صو و یرمیلر و اسیمچی دونه و یونجه و حاصل بونلورسه دایم وره لر و اگر
کچمرسه اند سودن اللر و زعفران اول سود اچنه ازده لر و اسدب بورنه
دو کلر و اول قنه قنه صولر و غی بتوکه کرم و اگر آت **نفخه اول** بوبر علندر کم
اتک ایله اوک یا غنه ماده دو کلر **علامت بودرکم** اول ایله قچندن قان اللر
اندن صکر خطم بیرق و یا بدیه و اصرغن دیکن و کپک و سر مساق صاب
بونلری صرب سر کیله شولقد ر قینده لر کم سر که کرم بونلر مرهم کیله قلدن
بونلری اسیمچله آتوک یا غنه صرالر بکون و برکیه طوره اگر بنوکه
کچمرسه قاصغ و اوغلان اش و سر مساق سوجیل قیندر شولقد ر کم قوتن
اله لر و اچنه بزیر قیلر صاخ طوز قتلر و قیندر شولقد ر کم سوجی کرم بو

اولتر مرهم کیم اوله ایجمله اتوک ایاغنه درتار بر قاج کون طوره ویا
 پیز طولن سو جیله و طوزیل خشیلار و ایجمله ایاغنه صرلر بر کیم
 طوره اتوک کب اولان آخ بجیه بنلر بریده طوره و اگر فاده طوما^{لوب}
 بلور سه نشتر له دشار و او ستنه اون اوزیله بریده صارون قشدر
 اوره لر ویرک بغلیه لر بش اتک کوندن طوره اگر بنوکه اصلاحه کلنر
 بر قراره طور سه طپوغ او ستنه بر فچ بریده اغ اوره لر اونه صلا^{لر}
 اگر اتک ایاقاری قاتسه و یا سکن لری کر لسه علامت بودر کم یور عی طبلر
 اول بر علتد کم اتوک بویندن اینرا کا دخی انتشار در علاج بودر کم
 صاخ طوزی سودله قیند لر شویله کم غایت قبواوله و اگر ک قیواولن
 در لسه بر ز دخی بشا در قته و ایجمله اتوک ایقار نه مدره و او^{نه}
 سو حی تولی پاره سن اوره ویرک بغلیه و اگر اچلر سه اتوک دزنوک
 اوست یا شندن قان اله لر و لیکن انده بر انجه طر وارد درخ بولوب اول
 طردن الحق کرک و بر اوج اریه اوئن و بر ز صبر عوطی و بر ز تخم خطمی

و بر ز کونلر بو اولتری دو کسین بر یینه قناسن و بش بریده صارون
 اله سن بولار کله یوغر اسن مرهم کیم اوله و بر پاره بن اوزرنه یا قواید سن
 اول قان الدغک طر اوزرنه اوره سن و برک بغلیه سن بر هفته طوره و لیکن
 آخ بغلر دوتنه سن ایواوله و اگر اتوک ایاغنه صوان^{سبب} بودر کم در لشکن
 صویر و لر و یور غدن بغلر لر علامت بودر کم الی اوک ایقاری نوک اشقاری
 شیشم یور و اولور و ات یور من اولور و لیکن بعضی ات یور بکل اچلور
 و طور حق کرود و تلور علاج بودر کم کیکلی سر کیده قیند لر و صاخ طوز
 قتلر و پیز اوزرنه مرهم کیم یقوب اتوک اشوغنه برک بغلیه بر کیم طوره
 و یا خود ادم تن کن اولر و یا خود سر مساق صابن بر یله و طوزله کی
 قیند لر اوره لر یا اریه قیند و طوزله متواتر اولر و یا اق خزل
 سر مساعله دو کلا اچنه ادم سدو کن قتلر و اریه اوئن قتلر ایجمله
 اوره لر و اگر بولار کله کتمز سه بر قاج بریده اغ اوره لر جهداد لر کم اول
 صوکه اینه زیر که اول صوط غلوب کتمز سه و صفر یا غله قشدر و ره لر

برای یک کون یقار یوم شنبی برای که برده نشتر یله دشلم کم صار و صواق
اوزنه طاحین در تلو و اگر اتوک **اولپی ششم** یلمش سایغی و طوز
در تلو و اگر قچندن قان اله لر و اگر اسه و قزل اولور سه کلیله سرکه
اصلد لر و برده اغن قتلر و بزه یقار اول شش اولن بیه اول کلهایاغن
در تلو اندن بوا و تلی اوریلر یا خود دکلموک اچنی شولقد اویلد
کم اتول اولپی اچنه صفا برز بزیه قویلد و او ده کوملر بینه و اگر
اتوک اولپی اول کله اچنه قویلد و بزله بلنه بغیلر برکیجه طوره شش
کده و اگر کتمزسه لاردان و صار صبری بزیله قیندلر اسیجقله دور تلو
اگر طفلنر سه میشد راول وقت نشتر له دشلم شول حجامه ایدریک
جزه لر اگر قان دخی چقر سه فایده در اگر اتوک **اچینده سکل اوله**
آن قریزی ابر شمله بغیلر دوشه و یا کند قلیله بغیلر و طوز و ساق
و نوشادر و سیغی بنلری و کلر مرهم اوله اسکی پانیوغیله اوره لر یقا
و قرشوسیم یاغن در ته اما براط حکیم ایدر اگر باد بخان دو کب مرهم کب

سکل اوزرینه او در لر تیز خلاص بوله اگر دور له و یا قوله یقار
تیز خلاص بوله اگر دور له و یا قوله یقار رایسه تیز قور تلور
اگر اتوک کوده سنده **سکل اوله علاج بود در کم** وارد قچه بیور
اول براجه کند راله بغیلر اندن یرالر اچنده اچنه قووجق
اولور یارد قلی وقت خج کبی بیه لر بینه صاف طوز طولده لر
اگر کوکی قلو ر سه طوز یقار برکون و برکیجه طوره اندن صکره
اچلر کونلک و چام قبی وارد ج سقزی یقار برکون و برکیجه طوره
اندن صکره اچلر کونلک و چام قبی وارد ج سقزی و مزدکی دو کلر
اچنه اکلر و یا خود مرهم کبی ایدلر و یا خود مرده سبج اون درم
سیدکون اون بش درم الی درم زیت یا غیله قیندلر قر شوغایله
قرشد و ره لر قویو اولجه بر درم اق نفط و کونلک و زفت بونلری
دخی قتلر حوانده دو کلر اسکی پانیوغیله اوره لر و اگر کسر کن قان
جوق کدر سه الجو و یا قزل بویا قیوب بغیلر اگر طمر کسلور سه
دور له و چام سقزله طفیلر ایا اوله و اگر اتوک **کو کسنده سلطان**

اولسه یعنی نیک علامت بود که شلغم کبی قتی اولورد پیرغزاکر
انک دزنده و یا قیچ یاغ یا ننده اولور سه مخاطر در چقرق کرک
ذیرا طرله متصلدر **علاجی** اولاطغلا غوج اودده قزده
اندن یرمغه بشلیلر چام سقزیله طفیللر اچنه قینر قطران
طولدره لرو یا اسکی یا بنوعله برک بغیللر اوج کون طور
اندن اچلر اچنی سیله لرو بتورجی اوتلر طولدره لرمثلا
اندروت کونلک و چام سقزی و صطکی و اود کورماش و اگر آنک
صفرا سی چقه سبب آغریوک اوردن اولور **علاج** مرین
بیراغن سوجیله قیندر صفرا سی چقیق یویلر اندن بوینی
اوده لرماز و شب و اکش انار قبی و صبر سقزی بونلری
دوکلر اسکی یا بنوعله سرکرده اصلدر لرو اوت اوزرنده اکلر
و اسحقله صفرا سنه اوره لرو بر زمان دو تلد دفع اوله وهم
بلنه ملجه اوره لرو اولاکم صفرا سنوک اچ یوزنده اچنه قزده اولور
انی چکیچک صفره طشره چقر بو یورقان کب رنگ قزل اولور و بجن
یارلو

یارلوصار و صولرا قر **علاجی** بود که قیروغنی یقار و کتور لری یا اوزرنه
قیلر اشاندن یقار و کریله دبندن کسلر احتیاط اتمیلر برای کون
صفرا سندن قان دوکلور همان ارشی بنلر و ازقون ازقون یورده
ایواوله و اگر قان دور مزسه زاج و شب و عاز و اندروت و حمور
و سرو قوزغ دوکلن دوکلر براغاچه بز طلا یلر و بال در تیلر
بو اوتلری یلا یلر صفرا سنه سقزلر بر کون یسار ایواوله اگر آنک
قیروغنده طکوز قلی بلور سه علامت بود که اول قلر یرغون
اولور و کونک اولور چکیچک دبی آق و یر و اولور دای کوننی دیور
و اغاچه سر را آتی خراب ادر **علاجی** اول اول قلی چکلر و یرینه صبر
و طوز و صفرا اودن قرشد و ره لدر تیلر اوالر و کیراج صوبن
دور تر لسه دخی ایودر و اگر آت تر سکر کن صفرا سی یار لسه
قان چقه علامت و علاج بود که طوت اغا جنوک قابی و صارو
قوزغی و ماز و و مر سن یرغی بونلری سوجیله قیندر سوزلر
کر و قیندر غلیظ اولغنه و اچنه صبر سقزی قویلر و برای دفعه

کزد رسلر نافع اوله **اگر کورد سنده تمرن قلسه** مومله اريلر تمر نوک
يورسی مومه نشان ادر اول ارای يرلر دمرن کش سقلر برکوة
دوتلر چقلر و سکوت اغاجن اوق دوزلر او جاغه قزدره لر اول
یرایه سقلر زیر اچوق اولور کم دمرنی اشک سد کيله صورر لر
اگر دریک یرده اسه قویلر اول یاره بتجه اگر اشلر سه اغزنه
ایویاغن قویلر کلور چقار اگر بترسه اتوک اتی کلشک اولور
دمرن یورد یردن دخی چقر بلور اول وقت بر مغله بولنور
یرالر زحمتسن چقرالر یرنه یرده صار و سن طوزله طلدر لر
یرای بغلیلر و برکی کز یاغ درتلر و اگر اتوک **ار قسنده یا اموزنه**
کلف اولسه علامه بودر کم اول خرميله توین کدر لر و یا کريله
قزیلر و بورجق اونن و مرجک اونن و صافی طوز و زاج بونلری
دوکار و صفر کشین سر کيله از لر قیوقره لر و قنه یقر کب درتلر
و اگر کتمزه سر کوله و زنگار واق ایت بوق بونلری دوکار سایغیله
قرشدره لر اول صرب سر کيله یویلر و سله لر اندن دوتلر اکی اوج

کره کیده و اگر آتده **ناسور اولسه** یعنی چیان اول دخی بر
علتدر چیان کی چقر دشلور برایکی یرده اشلر و صولر
اقر او کلنر **علاج بودر کم** اوشقی سر کیده اصلدر لر خوانده
اسیجی ایده لر قیو اولنجه و بوچق درم سچن اوتن قتلر کره
دوکار و اسکی یا بنوغی قتیله ایدلر و بو اوتلر دن اول
ناسور دلوکنه صوقلر بر کون طوره اندن قتیلی چقلر
اوزرنه یرده صار و سن اورلر تا اول رنج اولولنجه
واسکی یا بنوق طولدوره لر اکی اوج کون تا اول جراحت
ارنه تیمز اوله اندنضکره بومرهم ایده لر دانه چادر
مومکه مزد کيله اریده لر اچنه زیت یاغن و چام
سقزی قویلر تمام از بچک از از زیت و بزر قتلر
استعمال ایدلر اگر جراحت انی چوغیسه کونده اکی کر
اسکی یا بنوغله اورلر او اوله و اگر آتده **بچق و قلع**

دوقنه بغر سوغی طشتر کلسه **علاج بودر کم** اگر بغر سوق
 ساغسه آتی بصلر سوجیل زیت یاغی قیندلر اسجقله اول
 بغر سوغی یویلر شاید هوا المش اول طریق دکور صیلر
 بغر سوغن اچنه قویه لر و قرنن دکله اکنیله و ابر شعله
 دکلر اشغه یاتنده برزیر قیلر کم چرک و صار و صو
 انده اقه اول جراحت اوزرنه محوده و مزدرکی اکلر
 ودخی اوزرنه عیمرده صار و سن اورلر اون کون طور
 واندن صکره اچلر یاغ درتیلر و اگر یاره کچرک اولب
 قتی حرکتدن بغر سوق چوق چقمش اولور سه اول یاره
 اغزنی بجاغله بیود لر بغر سوغی اسا نلغله صوقلر کوجلیلر
 واما آنوک بغر سوغی برک اولور و طایینق اولور بلمش
 اوله لر واکرات قاتی سچر مقدن **فتق اولسه بوکری**
یارلسه یومرو اولسه علاج بودر کم ترچک دمور بوقن

د وکلر اون کب اوله و بور جق اوینی و چرش و عیمرده
 آغی و دمور توالی قرشدوره بر یاره بزه قلك درتیلر
 اوزرینه یا بشدوره و اول دکلر یسی بز قیلر بغلیلر برک
 دیرغیه بر یرده طوره یعنی بیزک و یره لر و صوبینی
 از جق و یره لر و بغدادی و یره لر اچی قتی اولمیه و اگر یوخه
 و حاصل و یرور لر سه غایت ایوا اوله و اگر آت یولده **اسی**
کچسه و یا یول لمش اولسه **علامت بودر کم** یعنی کاهل یر
 و صوی چوق ایچر و یا تور باشن یره دوکر و یاد و ده
 دوکر و اغزنی یومرو و نفسنی تیز یاز آلور و صولور **علاج**
 اول اکی اوکندن قان اله لر اربه اوینی سودله از لر
 کود سنه درتیلر و اگر سوسم یاغله یا کره یاغله اولور سه
 دخی بکر کدر و اندن صکره کوك بزه یغرد درتیلر او الیر ایواوله
 واکرات صوق اولر سه **علامت بودر کم** قوی اور پرور

ويعني كاهل يوقلقلون براغورود شلرن بربرينه
سر **علاج** اوج درم خربق اكي درم نشادر واون
درم ارپه وان بش درم ببر و يكرم درم شكر اللی درم
صغریاخی بنلر قرشد و رله لر كلولر ایدلر قوزك
كونده اوچن بغازنه برقلر اها بقراط حكيم ایدر اسی
یا صوق اورمش **آنه بوندك برك بو قدر كم كره**
یاخی و برنج اون و ارپه اون و سود و شكر قرشد و رله
آنوك بغازنه دوكلز و هر كزن اسحق صوبله كوردن
یویلر و اسحق دوئلر و حقیقه ایدلر غایت ایواوله **واكر**
آنی قدز طلسمه قدز دغنونك علامت بودر كه كوزلری
قررور و دلی صرق و یاری اقر و باشی اشغه و وئو
وارقی كوز اولور و نشینه یمز و صواجز و اسرك كی شرچر
وصال نور و وشر و اورجك چكمز و دخی بركك علامت

بودر كم قدز اصرد و غی یری قوز اچیلله اووه لر و اتمکی
قرشد رب تاوغه و یرلریه اولور سه یقین قدز در
یخسه دخی قدز در **علاجی بودر كم** اذل اصرد و غی برده
تزوجك کريله جزء لر بر قچ برده ولیکن کی دريك
جزء لر و ششه اوره لر چككر یا خود قان کی اقبه قیلر
و سرمساق و صوغان و اوغلان اشی و طوز بونلری سوجله
مرهم كب د و كه اول جراحته اون و تریاق و تاوق یقین
سوجیلله اره لر و صغرسودن دخی قتلر ائوك بورننه د و كر
واكر ایا قلرنده اولور سه اول جراحت اولان یری یقار
ویاننده برك بغلیه كم اول اغوسرایت ایتمیه زیراكه ائوك
درسی مجوف اولور و بردری تاوغی دبرندن اول جراحته
اورلر اكر اولور سه اول آت قور تلور اول یرایه سرمساق
و طوشن مایسی و سداب و چرك اونی و طوز بونلری صغیر

يا غيله قشودره براي کز اول ياره به او نه بر او اچنده
خلوتقيه دارا قدن قرق کوندن کن کوزده لر **وقيرق**
کجسي چون بر نسنه ايند لر کوروم غايت مفيد اوله
ارککني درت بر مق ساغري طرفندن وقيرق دبندن
اولجدي اول درت بر مقدن اشغه بر آدم کوزي دکلو دک
اشغه ياردي قز لجوق اغچندن غار سق کب سق دوزد
اول يارغه اتيله دري ارا سنده سوقدي درت بر مق
قدري بلک زياده چقردي ير نه طوز طولدردي قري
ارک اولدي اهددي غايت ايو اولدي **وات ايوز**
اولسه اكي درلونسنه ايند لر کوروم فايده بولدم واجب
اولد که يازوم ايوزات اوگت يويلر اسي صويله طيرتق
اوره لر بلک کرامتله سرلر قزل قزل اولوب آچلجق
صولور صويني براسکي پانوقلو قفتان پارسله اله لو

اما او کوردي اچي ياغ و قطران حاضر ايد لر يا غيله
قطران قيند لر شويله قينر کن اغچ باشنه کجله صرلر
قرشواول قينر يردن الب اول او يوزلره و کوزلرنکه
او يوز يرلر يدر سوره لرات خوش کلور بلک کنده
دوتي و يرو راوچ کونده يرنده يکي توي بتر ايوزي
کيدر تجربه اولفشدر **وبره دلودخي** اود يقار و برنگي
چولک اله لر حاضر دوزه چولمکي او جاغه قويلکه چولمکه
کوتي قزل اوله اتی بصلر اوست طوطاغنگ اچ يوزني
اوچ بر مق براي يردن يره شويله کي بويار قدن اول يارغه
بيشججه بجاغني صوفه دخي بر دري قالکي بر بجق بر مق انجه
کيکيده دخي اول يره مرجهک کبي سندن چکلر اولور انلري
قرادخي ير نه طوز قويله دخي بو قز شش چولمکوک کوتي بوم يردغي
برک اوزر ينه بيه که اتی اوله بعزه چولمکي يره اوره اوده اتی قلدره
همان برقاج کوندر کن او يوزي کيدوب توي به

نقد و نظر درم
معالجۀ انقباض کبد و سینه درم
چون که او

نقد و نظر درم
کتابخانه درم
نقد و نظر درم

بو که برون او در لرد کوا و بیک از اینها
ایروید و سحر بلیغ اید و بید و دو لبند و کج و باند
برین جمع در بر فح دفعه سحر و دو لبند و کج و باند
اند و برون و کجا طوطی قدر بوند و کجا نفس اماره
بر فح دفعه دماغ فتح اولوب ایلور بوند و زیاده و مناسبت
انقباض و کار نقد و قدر نازالم دفعه اید و سر سملو دفعه
اید و انقباض و الی الرحمن

حسان
خواجه شهر ذی الحجة السنة
احمد و محمد و عیسی

4213



Süleymaniye U. Kütüphanesi	
KİTAP	İzmir
Yeni No	
Eski No	430